

EIROPAS SAVIENĪBAS FINANŠU INTEREŠU AIZSARDZĪBAS KOORDINĀCIJAS PADOMES SĒDE

PROTOKOLS Nr. 3

Rīgā

2011.gada 26.aprīlī

Sēdi vada:

Valsts sekretārs

M.Bičevskis

Sēdē piedalās:

Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības koordinācijas padomes locekļi:

Finanšu ministrijas Eiropas Savienības uzraudzības fonda departamenta direktore	D.Rancāne
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Attīstības instrumentu departamenta direktores A.Andreičika vietā Attīstības instrumentu departamenta direktores vietnieces p.i.	I.Krieva
Zemkopības ministrijas Valsts sekretāres vietnieks	A.Lapiņš
Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka vietniece korupcijas apkarošanas jautājumos	J.Strīķe
Iepirkumu uzraudzības biroja vadītājs	A.Tiknuss
Ģenerālprokuratūras Starptautiskās sadarbības nodaļas prokurors	M.Viļums

Uzaicinātie:

Finanšu ministrijas Audita un revīzijas departamenta direktore	N.Lasmane
Finanšu ministrijas Audita un revīzijas departamenta Eiropas Savienības fondu un ārvalstu finanšu palīdzības audita politikas plānošanas nodaļas vecākā eksperte	A.Avota
Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja galvenā speciāliste	N.Sitarska
Zemkopības ministrijas Lauku attīstības departamenta Fondu uzraudzības un informācijas koordinācijas nodaļas vadītāja vietniece	I.Klusa
Labklājības ministrijas Eiropas Savienības struktūrfondu departamenta direktores vietniece	S.Uzuliņa
Iekšlietu ministrijas Finanšu vadības departamenta Projektu kontroles nodaļas vadītāja	L.Tumaņana
Ekonomikas ministrijas Eiropas Savienības fondu kontroles nodaļas vadītāja	D.Buse

Sēdē nepiedalās:

Finanšu ministrijas Budžeta departamenta direktore	I.Stepanova
Valsts ieņēmumu dienesta Finanšu policijas pārvaldes direktora vietnieks	D.Aniņš
Valsts ieņēmumu dienesta Muitas kriminālpārvaldes direktors	M.Burijs
Tieslietu ministrijas Projektu departamenta direktore	D.Freimane
Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomikas policijas pārvaldes priekšnieks	G.Gudermanis

Protokolē:

Finanšu ministrijas Audita un revīzijas departamenta Eiropas Savienības A.Avota
fondu un ārvalstu finanšu palīdzības audita politikas plānošanas nodaļas
vecākā eksperte

Sēde sākas plkst. 9:00

Sēdi atklāj **M.Bičevskis**.

Iebildumu par darba kārtību nav. Sēdes dalībnieki apstiprina darba kārtību.

1.

Kopsavilkums par 2010.gada 2.pusgadā neatbilstoši veiktajiem izdevumiem Eiropas Savienības politikas instrumenta, Eiropas Kopienas iniciatīvas, Pirmsiestāšanās fonda vai Pārejas perioda palīdzības ietvaros.

A.Avota iepazīstina sēdes dalībniekus ar Kopsavilkumu par 2010.gada 2.pusgadā konstatētajiem neatbilstoši veiktajiem izdevumiem Eiropas Savienības politikas instrumenta, Eiropas Kopienas iniciatīvas, Pirmsiestāšanās fonda vai Pārejas perioda palīdzības ietvaros (turpmāk – Kopsavilkums).

M.Bičevskis vaicā, kas ir galvenie apgūvēji nozarēs Pilsētvide un Tūrisms.

R.Rancāne sniedz skaidrojumu attiecībā uz konstatēto neatbilstību apjomiem sadalījumā pa nozarēm. Galvenie finansējuma saņēmēji nozarēs Pilsētvide un Tūrisms ir pašvaldības, kas palielina risku radīt zaudējumus valsts kopbudžetam, kā arī privāto tiesību juridiskās personas, tai skaitā vairums gadījumu bija saistīti ar publiskā iepirkuma nosacījumu neievērošanu. Lai gan Uzņēmējdarbības un inovāciju jomā konstatēto neatbilstību apjoms arī ir salīdzinoši augsts, tomēr to var potenciāli atgūt no uzņēmējiem.

N.Lasmane noslēdz prezentāciju, norādot, ka plānots sagatavot Informatīvo ziņojumu par neatbilstoši veiktajiem izdevumiem Eiropas Savienības politikas instrumenta, Eiropas Kopienas iniciatīvas, Pirmsiestāšanās fonda vai Pārejas perioda palīdzības ietvaros (turpmāk-informatīvais ziņojums) un iesniegt Ministru kabinetam, ziņojumā iekļaujot būtiskāko informāciju no Kopsavilkuma.

M.Bičevskis uzsver, ka jānovienojas par papildus uzskatāmas informācijas sagatavošanu, kas šobrīd nav redzama. Nepieciešams parādīt katram no ES finanšu instrumentiem konstatēto neatbilstību īpatsvaru gan kopējā pieejamā finansējumā, gan apgūtajā finansējumā.

A.Lapiņš uzsver, ka lauksaimniecības nozarē ir īpaša, tipiska situācija, kad ir liels saņēmēju skaits, līdz ar to vajadzētu atspoguļot neatbilstību gadījumu skaitu pret kopējo finansējumu saņēmēju/projektu skaitu, kā arī neatbilstību apjomu pret kopējo pieejamo finansējuma apjomu attiecīgajam fondam/instrumentam.

N.Lasmane lūdz tādā gadījumā iesniegt papildus informāciju šādu aprēķinu veikšanai, kā arī papildināt kopsavilkumu ar komentāriem pie attiecīgām tabulām.

J.Striķe papildus norāda, ka ir būtiski saprast vai konstatēto apjomu veido daudz mazas neatbilstības vai viens liels krāpniecības gadījums. Ierosina parādīt atsevišķas lielākās neatbilstības, ja tādas ir un tad pārējās.

D.Rancānes priekšlikums ielikt Informatīvajā ziņojumā arī sadalījumu pa saņēmēju veidiem, ņemot vērā, ka Finanšu ministrijas Vadošās iestādes administrētajos fondos pamatā tās ir pašvaldības.

M.Bičevskis norāda, ka Informatīvajā ziņojumā būtu jāizšķir atsevišķi galvenie secinājumi, piemēram, kuri ir galvenie saņēmēji, kur ir redzama problēma; iepirkumu procedūras pārkāpumi kā galvenais neatbilstības veids; lauku fondiem dēļ lielā saņēmēju skaita attiecīgi arī lielākais neatbilstību kvantitatīvais skaits.

A.Tiknuss jautā, ņemot vērā, ka viens no galvenajiem neatbilstību veidiem ir iepirkumu nosacījumu pārkāpumi, vai būtu iespējams sniegt atsevišķu informāciju/atšifrējumu šiem gadījumiem, t.i., kādos iepirkumos tas ir bijis, ar mērķi uzlabot/aktivizēt pirmspārbažu lietu.

A.Lapiņš atzīmē, ka lietderīgi būtu atspoguļot esošo situāciju/apguvi salīdzinājumā ar Pirmsiestāšanās fondiem, vai ir vērojams samazinājums vai palielinājums. Alternatīvi salīdzināt ar valsts budžeta izdevumiem, kas varētu būt ļoti problemātiski.

M.Bičevskis noslēdz šo jautājumu ar norādi, ka Pirmsiestāšanās fondi bija a) ar citu mērķi; b) citu kontroles sistēmu/kritērijiem. Projektu apjoms, viss ir nesalīdzināms. Šis piedāvājums/ideja var tikt atstāta pārdomām.

A.Lapiņš informē, ka tiek plānots pastiprināt nosacījumus attiecībā uz iepirkumu procedūru, lai novērstu situāciju ar mākslīgu iepirkumu veidošanu un mazinātu riskus, kas varētu radīt šāda veida problēmas nākotnē. Sasaistot šo ar jau konstatētajām neatbilstībām, var rasties jautājums, vai kaut kas tiek darīts, vai arī normatīvo aktu bāzi atstājam tādu, kā ir un pastiprinām kontroles procedūras.

J.Striķe paceļ jautājumu, vai nav tā, ka pašreiz tiek pārņemts par salīdzinoši ar citām valstīm zemo konstatēto neatbilstību apjomu, ka šie skaitļi liecina par to, ka tiek nepienācīgi veiktas kontroles un nav atklāts patiesais to skaits.

N.Lasmane piekrīt un informē, ka 14.aprīlī bija sanāksme, kur Latvijai pārmet, ka ir tikai viens krāpšanas gadījums ES struktūrfondos, uz ko tika atbildēts, ka mums ir laba sistēma, taču tas neviesa ticību. Salīdzinot ar Eiropu, kur iepirkuma procedūra tiek organizēta sākot ar 3 miljoniem, tad Latvijā tie ir aptuveni 100 tūkstoši. Starpība ir ļoti liela. Jau šobrīd Latvijā uzņēmumiem ir lielāks administratīvo procedūru slogs nekā citur Eiropā. Sliksni var samazināt, taču kāda ir Latvijas problēma, paturpinot J.Striķes teikto, ka mēs skatāmies kā definēts likumā un pieņemam, ka konkrētā gadījumā nav neatbilstība, lai arī pēc būtības ir saprotams, ka to var klasificēt kā neatbilstību/krāpšanu, kad iepirkums taisīts uz vienu konkrētu personu. Tas ir tas, kas Eiropas Komisiju neapmierina un ko mēs šeit Latvijā ar likumiem nevaram izskaust.

D.Rancāne informē, ko jau varētu minēt pie turpmākās rīcības, ka vadošā iestāde plāno pastiprināt iepirkumu pirmspārbaudes, jo ir ļoti daudz jau šobrīd izķerto gadījumu jau pirms kādu maksājumu veikšanas un līgumu noslēgšanas. Šī ir tā joma, kur pastiprinātās kontroles varētu dot labumu un rezultātu.

A.Tiknuss papildina, ka IUB veic pirmspārbaudes, kas līdz šim tika veiktas par lielākajiem projektiem, taču tagad ir uzsākts darbs plašākā jomā un praktiski pie pirmās reizes nav sniegts gandrīz neviens pozitīvs atzinums. Tādā veidā nedodot iespēju jau pirms laika kļūdīties/veikt krāpnieciskas darbības.

J.Striķe min, runājot par skepsi no OLAF puses, piemēram, noziegumā kur tika atklāti Valsts Darba Inspekcijā fiktīvi darbinieki. Šis gadījums varēja arī būt neatklāts, jo iepriekš tika veiktas pārbaudes un juridiski dokumentācija bija atbilstoša, bet faktiski darbinieki netika nodarbināti, līdz ar to rodas jautājums, cik vēl varētu būt šādu neatklātu gadījumu.

N.Lasmane aicina gadījumus izskatīt pēc būtības, ne tikai skatoties attiecībā pret likumā noteikto.

M.Bičevskis rezumē, ka ir atzīmēti galvenie griezumi kādā veidā informācija varētu tikt sniegta Ministru kabinetam, lai tā būtu izsmeljoša, nevis mulsinoša.

Nolēma:

1. Sagatavot Informatīvo ziņojumu iesniegšanai Ministru kabinetam. Likuma par budžetu un finanšu vadību 28.²panta otrā daļa nosaka, ka informatīvais ziņojums par neatbilstoši veiktajiem izdevumiem Eiropas Savienības politikas instrumentu, Eiropas Kopienas iniciatīvu, Pirmsiestāšanās fondu un Pārejas perioda palīdzības ietvaros jāiesniedz

Ministru kabinetam divu mēnešu laikā pēc saskaņošanas ar Eiropas Kopienas finanšu interešu aizsardzības koordinācijas padomi.

2. Visām ES fondu administrēšanā iesaistītajām iestādēm sniegt atbalstu Informatīvā ziņojuma sagatavošanā un nedēļas laikā pēc Padomes sēdes iesniegt papildus informāciju par kopējo pieejamo finansējumu katram ES fondam/programmai, attiecīgi projektu skaitu par laika periodu no 2004.gada līdz 2010.gada 31.decembrim, sīkāk arī raksturojot lielākos neatbilstību gadījumus un attiecīgos finansējuma saņēmējus. Kā arī sniegt informāciju attiecībā uz finansējuma atgūšanu pa finansējuma saņēmējiem par 2010.gada 2.pusgadu.

3. Kopsavilkumā iekļauto informāciju precizēt, papildināt ar iestāžu iesūtītajiem komentāriem un izsūtīt institūcijām atkārtotai saskaņošanai vienu nedēļu pēc tam, kad no iestādēm ir saņemti papildus dati un komentāri.

4. Institūcijām, kurām ir pieejama attiecīgā informācija par neatbilstību gadījumiem, kuros konstatēti iepirkumu nosacījumu pārkāpumi, nosūtīt Iepirkumu uzraudzības birojam atsevišķu analītisku informāciju par konstatētajiem neatbilstību gadījumiem, ja nepieciešams un kad IUB šāda informācija nav pieejama no citiem avotiem.

2.

Informācija par Eiropas biroja krāpšanas apkarošanai (OLAF) organizētajām sanāksmēm.

N.Lasmane ziņo, ka ir trīs pasākumi/sanāksmes, ko organizē OLAF.

Pirmajā sanāksmē *Riska analīzes par krāpšanu un pārkāpumiem darba grupas (Risk Analysis on Fraud and Irregularity Group) sanāksme*, kas norisināsies 29.04.2011. Briselē ir deleģēts piedalīties Latvijas atašejs Briselē, kas atsūtīs informāciju.

Otrajā sanāksmē *Līguma par Eiropas Savienības darbību 325.panta ziņojuma projekta izstrādes/COCOLAF darba grupas sanāksme*, kas norisināsies Briselē 26.05.2011., ir plānots piedalīties 2 pārstāvjiem no Finanšu ministrijas. Tiek izteikts piedāvājums ieinteresētajām institūcijām pieteikties uz šo sanākumi. Sanāksmes dalībnieki novienojās, ka darba kārtībā iekļautās tēmas varētu būt saistošas Valsts ieņēmumu dienesta Muitas kriminālpārvaldei un Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldei.

Trešā *Eiropas Savienības dalībvalstu AFCOS dienestu Apaļā galda sanāksme*, tiek plānota Prāgā no 30.06.2011. līdz 01.07.2011. (4 vietas), kurā piedalīsies Finanšu ministrijas pārstāvji, kā arī vēlmi deleģēt pārstāvi ir izteicis Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs. Kad tiks saņemta dienas kārtība no pasākuma organizētājiem, tā tiks izsūtīta padomes locekļiem, gala atbildes sniegšanai.

D.Rancāne jautā vai tiek plānots arī pārstāvjiem no Latvijas sniegt kādas prezentācijas šajā sanāksmē?

M.Bičevskis sniedz viedokli, ka šobrīd varētu nebūt tēmas/pieredze, ko īpaši izcelt/prezentēt citām dalībvalstīm. Aicina izteikt priekšlikumus, ja tādi ir.

Sēdes dalībnieki pieņem zināšanai sniegto informāciju.

3.

Par izmaiņām Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības koordinācijas padomes sastāvā.

M.Bičevskis informē, ka attiecībā uz tiesībsargājošām iestādēm ir vēlme, lai Padomes sastāvā arī turpmāk tiktu deleģēts Tieslietu ministrijas pārstāvis. Taču ņemot vērā, ka Padomes sēdē netika pārstāvēta Tieslietu ministrija, par to tad varētu vienoties atsevišķi. Turklāt Padomes priekšsēdētājs izsaka pateicību par sadarbību un informē, ka š.g.maijā beigs savu darbu Finanšu ministrijā.

N.Lasmane lūdz klātesošos, ņemot vērā, ka padomes sastāvs līdz ar to tiks grozīts, vienlaikus padomāt par pārstāvju deleģēšanu jaunajam Padomes sastāvam, arī tās institūcijas, kas šobrīd nav pārstāvētas, bet ir izteikušas tādu vēlmi, kā Lauku atbalsta dienests.

L.Tumaņana uz jautājumu par vēlmi deleģēt Iekšlietu ministrijas pārstāvi atbild apstiprinoši un piekrīt apsvērt šādu iespēju.

Nolēma:

1. Tiks sagatavots un elektroniski nosūtītas saskaņošanai Rīkojuma *Par Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības koordinācijas padomes sastāvu* projekts ar jauno Padomes sastāvu.

4.

Neatbilstību gadījumu vai aizdomu par krāpšanu izskatīšana ar tiesībsargājošām institūcijām.

Ņemot vērā, ka visu tiesībsargājošo iestāžu nozīmētās kontaktpersonas, kā arī pārstāvis no Latvijas investīciju attīstības aģentūras nav ieradušies, konkrētais neatbilstību vai aizdomu par krāpšanu gadījums, kā arī citi neskaidri gadījumi tiks izskatīti atsevišķi organizētā sanāksmē.

Valsts sekretārs sēdi slēdz plkst.09:45

2011.gada 12. maijā

Valsts sekretārs

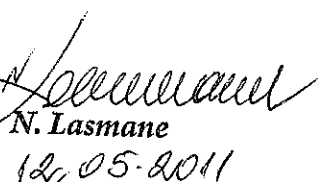
M.Bičevskis

Audita un revīzijas departamenta
Eiropas Savienības fondu un ārvalstu finanšu palīdzības
audita politikas plānošanas nodaļas vecākā eksperte

A.Avota

O. Guza
12.05.2011.

N. Lasmane
12.05.2011